

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — En strategi for et digitalt indre marked i EU

(COM(2015) 192 final)

(2016/C 071/11)

Ordfører: Raymond HENCKS

Medordfører: Thomas McDONOGH

Kommissionen besluttede den 12. maj 2015 under henvisning til artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

»Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — En strategi for et digitalt indre marked i EU«

(COM(2015) 192 final).

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Transport, Energi, Infrastruktur og Informationssamfundet, som vedtog sin udtalelse den 24. november 2015.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 512. plenarforsamling den 9.—10. december 2015, mødet den 9. december 2015, følgende udtalelse med 219 stemmer for, 2 imod og 7 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. EØSU støtter strategien for et digitalt indre marked i EU. Udvalget er dog forurolet over, at en del af medlemsstaterne ikke har udvist den nødvendige politiske vilje til at bane vejen for en kreativ og innovativ — og ikke kun forbrugsorienteret — digital union.

1.2. Den strategi for et digitalt indre marked i EU, som Juncker-Kommissionen har foreslået, bygger videre på tidligere digitale strategier og programmer og skal give en ny impuls til den længe ventede digitale EU-politik. Samtidig er der også tale om et nyt fokus på handel og forbrugere og de nødvendige foranstaltninger for at skabe mere handel, flere forbrugere og bedre vilkår for og beskyttelse af forbrugerne.

1.3. I den forbindelse er det allervigtigste at få lukket kvalifikationskløften. Dette kan i lige så høj grad være et spørgsmål om regne- og læsefærdigheder som om digitale færdigheder og den ansvarlige brug heraf. For det andet er ubesværet brug af platforme nødvendig for at stimulere markedet, og derfor må platformenes aktiviteter ikke begrænses. For det tredje er der behov for relevante anvendelser, og derfor er fokuseringen på standardisering velkommen. Mere e-forvaltning vil hjælpe med til at få flere borgere til at bruge digitale medier. Ud fra et forbrugersynspunkt bifalder EØSU initiativerne vedrørende bedre adgang for forbrugere og virksomheder til digitale varer og tjenester over hele Europa.

1.4. Nogle — men ikke alle — af de initiativer, som nævnes i punkt 4.2 (Skabelse af de rette betingelser for digitale net og tjenester), vedrører netværksinfrastruktur og er omfattet af den digitale dagsorden. Disse forslags betydning hænger sammen med det indre marked og den hast, hvormed de vil blive behandlet. Nogle af de andre initiativer i dette punkt har betydning for forbrugerrettighederne.

1.5. EØSU kan kun støtte Kommissionen i dens faste beslutsomhed om at nedbryde fragmenteringen i 28 nationale digitale strategier og markeder for at fusionere dem i én enkelt EU-tilgang og sikre EU en førerposition i den globale digitale økonomi, hvor tredjelande nu bolttrer sig.

1.6. EØSU er overbevist om, at EU med sine fremragende kompetencer og store erfaring på visse digitale områder endnu kan indhente sit efterslæb. I denne forbindelse lægger EØSU særlig vægt på udviklingen af tværfaglige forskningscentre og europæiske synergier som en del af det europæiske forskningsrum på områder som f.eks. cloud computing, nanoelektronik, lagring og behandling af makrodata, apparater, der tillader søgning eller betjening på afstand (forbundne enheder), samt intelligente tjenester.

1.7. EU kan indhente sit efterslæb, hvis det — på kort sigt — kan nå frem til at samle sine ressourcer og mobilisere og koordinere den offentlige og private sektors indsats i de 28 medlemsstater, samtidig med at alle berørte parter inddrages i debatten om strategien for et digitalt indre marked. EØSU bifalder Kommissionens løfte om at indlede en offentlig høring om hvert eneste af de fremtidige tiltag vedrørende det digitale indre marked.

1.8. EØSU beklager, at strategien ikke har nogen social dimension (bortset fra spørgsmål vedrørende IKT-færdigheder), skønt udviklingen af tjenesteydelser og forretningsmodeller medfører gennemgribende forandringer på arbejdsmarkedet. EØSU mener, at der ved siden af de potentielle fordele skal tages hensyn til de mange risici og udfordringer, navnlig på områderne sikkerhed og arbejdets tilrettelæggelse samt social sikring. Ligeledes bør de traktatfæstede procedurer for den sociale dialog og den horisontale sociale klausul være omfattet af strategien for et digitalt indre marked i EU⁽¹⁾. EØSU mener, at den sociale dimension med alle dens konsekvenser for beskæftigelsen bør udgøre den 4. søjle i strategien for et digitalt indre marked i EU.

2. Indledning

2.1. Efter EØSU's opfattelse indebærer begrebet »digitalt indre marked«, at transaktioner og aktiviteter overføres fra EU's eksisterende indre marked til internettet. Dette er til dels allerede sket, men de initiativer, som Kommissionen har fremlagt, er designet til at få fuldt udbytte af det digitale potentiale. Markedets aktiviteter og transaktioner omfatter produktion af varer og levering af tjenesteydelser efterfulgt af formidling, distribution og forbrug. Transaktioner mellem forbrugere, virksomheder og offentlige myndigheder påvirkes både af sociale netværk og af udviklingen hen imod et delesamfund. I det digitale indre marked har de offentlige myndigheder rollen som tjenesteyder.

2.2. Fordelene ved at overføre forretningsprocesserne til internettet er velkendte: større integration i værdikæden, kortere vej fra design til levering, bedre kundekommunikation (især inden for sociale netværk) og generelt bedre konkurrenceevne. Efterhånden som overgangen skrider frem, vil den bane vejen for »tingenes internet« og den 4. industrielle revolution.

2.3. Det unikke ved det indre marked er, at det i sin natur er tværnationalt og derfor i princippet er velegnet til at udnytte internettet. Der er dog problemer med det indre marked i sig selv og med tilpasningen af regler, love og bestemmelser til det digitale miljø. Virksomhedernes, myndighedernes og forbrugernes digitale kompetencer er ikke fuldt udviklet, og der er mangler ved det digitale indre markeds teknologiske infrastruktur og potentielle problemer med store platformes dominans.

2.4. Parallelt med det digitale indre marked-projekt gennemfører Kommissionen sin digitale dagsorden, som er en reaktion på legitime bekymringer over EU's manglende tilstedeværelse i de globale hardware- og softwareindustrier, men disse spørgsmål vedrører ikke det digitale indre marked direkte. Ifølge Kommissionen er fordelene ved at fuldføre det digitale indre marked store hensyn til BNP og beskæftigelse, og alt, hvad der mangler at blive gjort, ligger inden for rækkevidden af EU's og medlemsstaternes kapacitet.

2.5. At det ikke er lykkedes at færdiggøre det indre marked for tjenesteydelser, har dybtgående konsekvenser for udviklingen af det digitale indre marked. Servicesektoren er den dominerende sektor i medlemsstaternes økonomier. Levering af tjenesteydelser styres i stigende grad af internettransaktioner. Fremskridt i gennemførelsen af strategien for det digitale indre marked ville i sig selv kunne fremme det indre marked for tjenesteydelser.

2.6. Regler, bestemmelser og love, der er udviklet til papirbaserede transaktioner og de første årtier af e-handel er blevet hindringer for gennemførelsen af det digitale indre marked. EØSU glæder sig over det foreslåede lovgivningsprogram og den ambitiøse tidsplan, der er fastsat:

- Lovforslag om enkle og effektive grænseoverskridende aftaleretlige regler for forbrugere og virksomheder.
- Revision af forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde.
- Foranstaltninger vedrørende pakkelevering.

⁽¹⁾ EØSU's udtalelse »Digitaliseringens indvirkning på beskæftigelsen i servicesektorerne« (EUT C 13 af 15.1.2016, s. 161).

- En vidtrækkende undersøgelse med henblik på at udarbejde lovforslag for at hindre uberettiget geografisk blokering.
- Konkurrenceundersøgelse af e-handelssektoren, for så vidt angår onlinehandel med varer og onlinelevering af tjenester.
- Lovforslag om en reform af ophavsretsreglerne.
- Lovforslag med henblik på at nedbringe den administrative byrde, der påhviler virksomhederne som følge af forskellige momsordninger.
- Initiativer vedrørende ejerskab til data, frie datastrømme (f.eks. mellem udbydere af cloud-tjenester) og en »europæisk cloud«.
- Revision af e-databeskyttelsesdirektivet.

2.7. Mens ovennævnte lovgivningsprogram (punkt 2.6) er uangribeligt, er de foranstaltninger, der foreslås for at øge den digitale bevidsthed, kompetence og beredvillighed hos virksomheder, offentlige myndigheder og forbrugere meget mere uklare.

- IKT-færdigheder og -ekspertise, især blandt mange sociale grupper i EU, er langt fra tilstrækkelige, og det samme gælder Kommissionens forslag på dette område. EØSU beklager, at Kommissionen ikke prioriterer denne faktor — som er afgørende for fuldførelsen af det digitale indre marked og det europæiske informationsfund — højt nok.
- Vedtagelse af en prioriteringsplan for IKT-standarder og udvidelse af den europæiske interoperabilitetsramme for offentlige tjenester.
- Ny handlingsplan for e-forvaltning, herunder et initiativ vedrørende »kun én gang«-princippet, og et initiativ om sammenkobling af selskabsregistre.

Tilsammen vil disse initiativer påvirke borgere, SMV'er, offentlige og private tjenesteydelser og sektorbestemte anvendelser af central betydning for virkeliggørelsen af det digitale indre marked. Disse forslag synes ikke at være tilstrækkeligt målrettede og presserende. EØSU vil nøje følge udviklingen af disse initiativer, som alle henhører under EU's og medlemsstaternes kompetence.

2.8. Der foreslås en række vigtige infrastrukturinitiativer:

- Revision af satellit- og kabeldirektivet.
- Lovforslag om en reform af det eksisterende regelsæt for telekommunikation.
- Revision af direktivet om audiovisuelle medietjenester. (Kommissionen vil revidere direktivet om audiovisuelle medietjenester).
- Oprettelse af et kontraktligt offentlig-privat partnerskab om cybersikkerhed.

Telekommunikation og cybersikkerhed er de oplagte prioriteter, men afklaring af reglerne for elektronisk fremføring af audiovisuelt indhold pr. kabel, satellit og bredbånd er også presserende.

2.9. Platforme spiller en vigtig rolle for det digitale indre marked. De fleste forbrugere, virksomheder og offentlige myndigheder bruger dem hver dag. De er tilgængelige, brugervenlige og ofte gratis. Deres videreudvikling er nødvendig, men giver også grund til bekymring:

- De giver mulighed for forstyrrende applikationer, som udfordrer sektorer og etablerede virksomheder. Forbrugerne nyder godt heraf, men etablerede virksomheder sætter spørgsmålstegn ved deres lovlighed.
- Mange platforme har en dominerende stilling, hvilket rejser spørgsmål om potentielt misbrug heraf.

— De fleste store platforme er etableret uden for EU, men der findes EU-platforme, som kræver lige konkurrencevilkår for at overleve og trives.

Af disse grunde bifalder EØSU den høring, som skal indgå i en omfattende analyse af platformes rolle på markedet, herunder ulovligt indhold på internettet. Det digitale indre marked har brug for platforme, som skal kunne trives, og retshåndhævelsen bør derfor ikke på anden måde begrænse platformenes spillerum.

2.10. På baggrund af ovenstående analyse betragter EØSU ovennævnte EU-tiltag for virksomheder, offentlige myndigheder og forbrugere (punkt 2.7) som strategiens mulige akilleshæl og udtrykker forbehold med hensyn til platforme.

3. Generelle bemærkninger

3.1. Der er ingen tvivl om, at EU indtil nu ikke har udnyttet de enorme muligheder, som de digitale teknologier byder på, særligt godt. Dette skyldes for en stor del, at EU's marked fortsat er splittet op i 28 nationale markeder.

3.2. Nogle medlemsstater foretrækker dog helt klart at bevare og udvikle en rent national digital strategi i stedet for at bane vejen for en kreativ og innovativ europæisk digital union. Samtidig har Frankrigs og Tysklands økonomiministre opfordret til at skabe en fælles ramme, som ville få særlig opbakning fra disse to lande.

3.3. EØSU noterer sig også, at nogle medlemsstaters regeringschefer i et brev til Rådets formand har meddelt, at de tager forbehold for så vidt angår strategiens gennemførelse. De understreger vigtigheden af kun at regulere, hvis der er klare beviser for, at en regulering er nødvendig, og den bør bygge på principperne om intelligent regulering og en detaljeret konsekvensvurdering. Det digitale indre marked vil kun blive en succes, hvis det ikke kvæler innovation, investering og iværksætterier. EØSU deler også denne opfattelse, forudsat at forbrugernes og arbejdstagernes interesser i lige så høj grad tages med i betragtning.

3.4. Kommissionen fremlægger denne nye strategi for gennemførelsen af det digitale indre marked som en opfølgning til den digitale dagsorden for Europa fra 2010. Den omfattede 101 foranstaltninger, hvoraf 72 ifølge Kommissionen er afsluttet, og 23 vil blive afsluttet inden for de fastsatte frister. Dermed er det digitale indre marked dog ikke virkeliggjort, og derfor er nogle af disse initiativer medtaget i denne nye strategi, som nu er blevet fremlagt.

3.5. Ved præsentationen af de politiske retningslinjer for den næste Europa-Kommission anslog dens formand, Jean-Claude Juncker, at »Ved at skabe et forbundet digitalt indre marked kan vi i den kommende Kommissions valgperiode generere yderligere vækst i Europa i størrelsesordenen op til 250 mia. EUR og således skabe hundredtusindvis af nye job«. Ifølge den foreliggende meddelelse »kan det [hvis disse barrierer inden for Europa bliver nedbrudt] bidrage med yderligere 415 mia. euro til EU's BNP«, mens de to kommissærer for det digitale område taler om 3,8 mio. arbejdspladser, som et digitalt indre marked vil kunne skabe.

3.6. EØSU mener, at det er kontraproduktivt at bombardere borgerne med tal, som forskellige kilder i Kommissionen heller ikke er enige om, og som alligevel præsenteres som uangribelige sandheder, mens de i virkeligheden er lidt troværdige. Sådanne udtalelser giver bagslag og afføder i sidste ende mistillid til de politiske beslutningstagere og ligegyldighed over for de reelle problemer.

3.7. Indtil dato har Kommissionen aldrig fremlagt nogen dokumentation for, at dens forudsigelser af denne art er gået i opfyldelse. EØSU anmoder Kommissionen om, at den ved udløbet af sin mandatperiode gør status og sammenholder resultatet heraf med sine forudsigelser.

3.8. EØSU anser det for urealistisk at tro, at et digitalt indre marked kan fuldføres i Kommissionens indeværende mandatperiode, så meget mere som konsekvensanalyserne og den relevante videnskabelige dokumentation til støtte for disse påstande ikke er offentliggjort. EØSU mener, at Kommissionens skøn bør sammenholdes med undersøgelser, som forudser væsentlige tab af arbejdspladser som følge af digitaliseringen⁽²⁾.

3.9. Ifølge Kommissionen vil et forbundet digitalt indre marked sikre, at Europa fastholder sin førerposition i verden inden for den digitale økonomi, og hjælpe europæiske virksomheder til at vokse også uden for EU.

⁽²⁾ Jf. fodnote 1.

3.10. EØSU konstaterer med beklagelse, at EU's ambition — nedfældet i Lissabonstrategien fra 2000 — om at blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed, er blevet kraftigt nedjusteret.

3.11. EU halter bagud.

Den digitale økonomi er blevet USA's og Asiens domæne. De omkring 50 store europæiske udbydere af elektronisk kommunikation er underlagt 28 forskellige nationale lovrammer, mens de seks største operatører på det amerikanske marked og de tre giganter på det kinesiske marked er omfattet af ét enkelt fælles regelsæt. Forestillingen om et digitalt marked inden for Europa som integrationsfaktor er ikke længere relevant i en digital verden uden grænser og har desuden ikke forhindret de store platforme i tredjelande i at etablere monopoler eller oligopoler i de fleste EU-lande.

3.12. EØSU håber fortsat, at EU stadig kan indhente det forsømte, og at strategien for det digitale indre marked i Europa vil kunne puste nyt liv i sektoren. Dette forudsætter dog, at EU bliver skaber og ikke kun bruger af digitale produkter, bereder vejen for et kvalitativt spring fremad i retning af tidlig uddannelse af unge for at udvikle deres e-færdigheder og en ansvarlig brug af disse, overvinder den digitale kløft, garanterer adgang for alle borgere (herunder handicappede) og sikrer tilstrækkelige offentlige og private investeringer i almen uddannelse, erhvervsuddannelse og forskning.

3.13. Med dette mål for øje er EU nødt til at samle sine ressourcer for at mobilisere og koordinere en offentlig og privat indsats i de 28 medlemsstater. Dette er nødvendigt, for at EU ikke skal misse de spring fremad, der regelmæssigt finder sted i den digitale økonomi. Eksempler herpå er mobile applikationer, hvor antallet er steget eksplosivt på nogle få år, cloud computing, big data eller de strategiske udfordringer på området for enorme digitale platforme, som er blevet uomgængelige for internetadgang. Debatten om strategien for det digitale indre marked skal inddrage alle interesseparter og tage hensyn til beskyttelsen af grundlæggende rettigheder for borgere, forbrugere, arbejdstagere og handicappede for at sikre et rummeligt samfund.

3.14. EØSU kan blot konstatere, at der fuldstændig mangler en social dimension i strategien for et digitalt indre marked. De beskæftigelsesmæssige virkninger af digitaliseringen og de udfordringer, der er forbundet hermed, tilsidesættes stadig i vid udstrækning, skønt den konstante udvikling af tjenester og forretningsmodeller medfører dybtgående ændringer på arbejdsmarkedet med store konsekvenser for arbejdets karakter og virksomhedernes struktur og en risiko for opløsning af de kollektive overenskomster. På denne baggrund bør de traktatfæstede procedurer for social dialog såvel som den horisontale sociale klausul medtages i strategien for et digitalt indre marked. I sin udtalelse CCMI/136 om digitaliseringens indvirkning på servicesektoren og beskæftigelsen i forbindelse med industrielle ændringer har EØSU fremsat en række anbefalinger for at undgå, at den digitale udvikling går ud over effektiviteten af de eksisterende systemer for erhvervsfaglig uddannelse, jobsikkerhed, social sikring og beskatning. EØSU mener, at den sociale dimension med alle dens konsekvenser for beskæftigelsen bør udgøre den 4. søjle i strategien for et digitalt indre marked i EU.

3.15. Et andet område, hvor EU har mulighed for at gøre sin holdning gældende, er inden for big data, hvor de tekniske standarder for indsamling og behandling af data endnu ikke er fastlagt. For at opnå dette er man nødt til at samle de forskellige nationale regler i en fælles europæisk ramme, der ved hjælp af en intelligent politik for databehandling er kendetegnet ved at have en afbalanceret kombination af økonomiske interesser og beskyttelse af privatlivets fred inden for forskellige sektorer såsom sundhedssektoren, folkesundhed, personlige tjenesteydelser, fødevarer osv.

3.16. EU, der har erfaringer med drøftelser om tekniske standarder mellem dets medlemsstater, kan trække på sine erfaringer på området med henblik på at skabe en europæisk datapolitik, der bygger på en solid retlig ramme, og bevare kontrollen over reglerne for beskyttelse af personoplysninger (f.eks. SWIFT) for at undgå at blive pålagt dem af andre aktører.

3.17. EØSU bemærker i øvrigt, at den digitale økonomi også er præget af en betydelig uligevægt i kønsfordelingen, og at de ansatte i IKT-sektoren for hovedpartens vedkommende er mænd. De mange ubesatte stillinger i IKT-branchen taget i betragtning bør EU og medlemsstaterne tilskynde flere kvinder til at stræbe mod beskæftigelse i den digitale økonomi.

3.18. I sin rapport »Golden growth: Restoring the lustre of the European economic model« opdeler Verdensbanken EU i 6 blokke for på grundlag af digitale indikatorer at fremhæve de store forskelle mellem medlemsstaterne mht. udbredelsen af digitale teknologier, kompetencer og applikationer samt e-handel. EØSU opfordrer Kommissionen til fuldt ud at tage hensyn til disse forskelle ved udvælgelsen af prioriterede tiltag i sin arbejdsplan.

3.19. Endelig noterer EØSU sig Kommissionens erklæring om, at Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer — ud over EU-finansieringen på omkring 21,4 mia. EUR — vil støtte en bred vifte af projekter. Endvidere konstaterer EØSU, at Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Investeringsfond tilbyder yderligere væsentlige finansieringsmuligheder. EØSU glæder sig over, at Kommissionen vil samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank, projektiværksættere og medlemsstaterne om at sikre, at de disponible investeringsmidler udnyttes fuldt ud, men undrer sig over, hvorfor de EU-midler, der er blevet tildelt medlemsstaterne i høj grad er forblevet uudnyttede. EØSU anmoder om, at dette spørgsmål bliver undersøgt, så det fremover kan sikres, at midlerne bliver brugt effektivt.

4. Særlige bemærkninger

4.1. *Bedre adgang til digitale varer og tjenesteydelser for forbrugere og virksomheder over hele Europa*

4.1.1. *Lovforslag om enkle og effektive grænseoverskridende aftaleretlige regler for forbrugere og virksomheder*

Dette er et ambitiøst initiativ, men hilses velkommen, hvis det er gennemførligt. Ikke desto mindre vil grænseoverskridende handel, online og på anden måde, fortsat være en udfordring for SMV'er og enkeltpersoner på grund af sproglige og kulturelle spørgsmål. Fair og enkel affattelse af standardkontrakter på alle EU-sprog vil fjerne en vigtig hindring, men andre vil bestå såsom bekymring om sikkerheden i forbindelse med grænseoverskridende og indenlandsk e-handel. På denne baggrund hilses cybersikkerhedsinitiativet velkommen.

EØSU forventer, at alle forslag i forbindelse med udarbejdelsen af strategien for Europas digitale indre marked garanterer et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og ikke fører til en forringelse af det nuværende beskyttelsesniveau i nogen af medlemsstaterne.

Der er dog stadig en frygt blandt arbejdsmarkedets parter for, at grænseoverskridende e-handel kan true eksisterende nationale virksomheder. Denne frygt understreger behovet for at medtage den sociale dimension i strategien.

4.1.2. *Revision af forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde*

Et helt igennem effektivt samarbejde er en absolut forudsætning for gnidningsløs grænseoverskridende forbrugerbeskyttelse. Procedurer for rettidig erstatning og klageadgang vil sandsynligvis være nøglen til folks accept af grænseoverskridende e-handel.

Der bør gøres alt for at mindske regelbyrden for SMV'erne.

EØSU mener, at Kommissionen bør gøre følgende:

- sikre, at forbrugerne kan få adgang til lovligt tilgængeligt indhold på rimelige og fornuftige vilkår på tværs af grænserne;
- undersøge, i hvilket omfang forbrugerne bliver forskelsbehandlet online på grundlag af det land, de bor i, samt de økonomiske og forbrugerrelaterede konsekvenser heraf, og foreslå de nødvendige skridt til at rette op på enhver forskelsbehandling;
- undersøge gennemførelsen og håndhævelsen af forbrugerrettigheder, fastsætte, hvilke forbrugerrettigheder der gælder for digitale produkter, og sikre, at forbrugerne og virksomhederne kender deres rettigheder og har tillid til, at de vil blive håndhævet.

4.1.3. Foranstaltninger vedrørende pakkelevering

Hurtig pakkelevering er nøglen til kundetilfredshed i indenlandsk e-handelsmarkeder og fungerer godt. Det er klart, grænseoverskridende e-handel ligeledes bør støttes, selv om udvalget bemærker, at større internationale pakketjenester allerede opererer i Europa.

4.1.4. En omfattende undersøgelse med henblik på at udarbejde lovforslag til bekæmpelse af uberettiget geografisk blokering ⁽³⁾

Dette gælder både e-handel og audiovisuelle tjenester. I e-handel giver søgninger på varer og tjenesteydelser sjældent resultater uden for det geografiske område, hvor søgningen foretages. På den anden side ville EU-dækkende resultater kunne virke overvældende.

Faktisk kan søgeren indstille søgemaskinen til et hvilket som helst geografisk område. Et problem, som kunder fra forskellige geografiske områder kan komme ud for, er diskriminerende priser, som den nylige Disneyland Paris-sag har vist. EØSU vil støtte tiltag, der skal sikre, at handel over grænserne foregår på lige konkurrencevilkår, så forbrugerne beskyttes. Et andet problem er, at der i nogle tilfælde simpelthen nægtes grænseoverskridende adgang til websteder.

Audiovisuel blokering har to aspekter: begrænsning af ekstern adgang for statsborgere på rejse i udlandet, som har ret til adgang til tjenester i hjemlandet, og begrænsning af ekstern adgang for ikke-statsborgere, der som EU-borgere har krav på adgang. I førstnævnte tilfælde anbefaler EØSU, at der indføres digitale identiteter for at lette adgangen. Hvad angår sidstnævnte tilfælde er EØSU klar over, at de fleste tilfælde af geografisk blokering skyldes enten begrænsning af rettigheder eller kommercielle hensyn. Et strømlinet rettighedsgrundlag vil være nyttigt, men man må passe på ikke at skabe problemer for forretningsmodeller, som er afhængige af reklamer og markedsadgang.

4.1.5. Konkurrenceundersøgelse af e-handelssektoren, for så vidt angår onlinehandel med varer og onlinelevering af tjenester

EØSU bifalder, at konkurrencemyndighederne overvåger markedet, og at der er strenge sanktioner for misbrug af dominerende stilling. Dog bemærker EØSU samtidig, at teknologi og den digitale økonomi er blevet drevet fremad af store virksomheder til gavn for økonomien og samfundet som helhed. Derfor opfordrer EØSU indtrængende til, at de planlagte undersøgelser nøje baseres på handels- og konkurrenceretens anerkendte principper.

4.1.6. Lovforslag om en reform af ophavsretsreglerne

EØSU støtter disse forslag under den forudsætning, at de forskellige kommercielle forretningsmodeller forbliver levedygtige, og rettighederne for indehavere af intellektuel ejendomsret bliver respekteret.

4.1.7. Gennemgang af satellit- og kabeldirektivet

Dette direktiv drejer sig om samordning af visse bestemmelser vedrørende ophavsrettigheder og regler om ophavsret i forbindelse med radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel. EØSU er enig i, at det er nødvendigt at tage direktivet op til revision og i den forbindelse både tage hensyn til de ovennævnte lovforslag (punkt 4.1.6.) og til de dybtgående ændringer, der er ved at ske i disse industrier.

4.1.8. Lovforslag til lettelse af den administrative byrde, der påhviler virksomhederne som følge af forskellige momsordninger

Beskatning af elektroniske tjenester er en vigtig faktor, hvis strategien for det digitale indre marked skal lykkes, da det er indlysende, at EU's og medlemsstaternes skattelovgivning ikke er tilpasset den digitale økonomis realiteter og inciterer til skatteunddragelse og illoyal konkurrence. EØSU er enig i Kommissionens tilgang til moms (dvs. med fokus på det sted, hvor kunden er baseret, snarere end dér, hvor leverandøren er etableret) samt princippet om direkte beskatning, der sikrer, at fortjeneste beskattes på det sted, hvor værdien skabes. EØSU støtter også Kommissionen i dens bestræbelser på at lette de administrative byrder, der pålægges virksomheder, og som skyldes forskellige momsordninger. Med hensyn til punkt iv) kunne en udvidelse af momsfristagelsen til transaktioner inden for EU være en enklere løsning.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (EUT L 376 af 27.12.2006, s. 36).

4.2. Skabelse af de rette betingelser for digitale net og tjenester

4.2.1. Lovforslag om en reform af det eksisterende regelsæt for telekommunikation

Den åbenbare forskel mellem Europa, Asien og USA på telekommunikationsområdet er, at det europæiske marked er fragmenteret. For at skabe organisationer med den investerings- og forskningskapacitet, der skal til for at konkurrere på verdensplan, bør der ved enhver revision også ses nærmere på, hvor stor kapacitet leverandørerne af basale og supplerende internetkommunikationstjenester har på baggrund af den eksponentielle vækst i digital trafik. Revisionen bør også tilstræbe en afbalanceret løsning på spørgsmålet om netneutralitet. I det omfang audiovisuelle medier leveres og også fremover vil blive leveret over internettet, må teleoperatørerne have frihed til at opfylde brugernes forventninger med hensyn til kvalitet og leveringstid.

Udvalget glæder sig over den vægt, der i Kommissionens forslag fortsat lægges på forbrugerbeskyttelse, såvel som ønsket om at mindske fragmenteringen og øge harmoniseringen.

4.2.2. Revision af direktivet om audiovisuelle medietjenester

Der er helt klart store forskelle i reguleringen af radio- og TV-selskaber, som finansieres via licens, og uregulerede tjenesteudbydere. Grænserne sløres yderligere af muligheden for genudsendelse på bredbånd af regulerede programmer, det store antal video on demand-udbydere, vrirten af bloggere i nyhedsmedierne og den digitale version, som de fleste aviser nu har.

Udvalget tvivler dog på, at det vil være en god ide at regulere alle tjenester på et ensartet grundlag. Lineær tv-spredning er nødt til at overholde standarder i kraft af den offentlige serviceforpligtelse, og fordi seernes valg er begrænset. Adgang til websteder er under seerens kontrol og dermed under forældrekontrol. I betragtning af den hurtige udvikling i sektoren vil en revision være på sin plads, og ændringer vil være nødvendige, men der skal opnås en balance.

4.2.3. Omfattende analyse af platformes rolle på markedet, herunder ulovligt indhold på internettet

Det er helt klart, at EU's digitale dagsorden i meget høj grad er knyttet til og drevet fremad af platforme, ligesom det er tilfældet i andre regioner i verden. De store platformes succes har givet dem en dominerende stilling, og den må ikke misbruges. EØSU påpeger dog, at Kommissionen ikke bør lægge hindringer i vejen for disse virksomheders aktiviteter, blot fordi de er store og har succes. Hvis man gør det, risikerer man at hæmme udviklingen af det digitale indre marked i EU.

Der er dog ingen tvivl om, at de fem indsatsområder, som Kommissionen har foreslået, er rimelige og fornuftige, og de vil kunne øge platformenes nytteværdi på det digitale indre marked. Det er meget vigtigt, at Kommissionen går afbalanceret til værks og ikke underkender platformenes legitime kommercielle interesser.

4.2.4. Revision af e-databeskyttelsesdirektivet

EØSU støtter denne tilgang til beskyttelse af personoplysninger. EØSU er ikke overbevist om, at »retten til at blive glemt« kan opretholdes i sin nuværende form på længere sigt, eftersom EU's fortolkning er for bred, og fordi det er teknisk vanskeligt at bevare denne ret inden for det globale internet. Udvalget opfordrer Kommissionen til at præcisere denne »ret« for at beskytte sårbare grupper og sikre accept heraf på verdensplan.

4.2.5. Oprettelse af et kontraktligt offentlig-privat partnerskab om cybersikkerhed

I den digitale økonomi kender de forskellige led i værdikæden ingen grænser, og de sprænger den nationale dimension, hvilket bidrager til spredningen af it-kriminalitet. EØSU glæder sig over, at strategien for det digitale indre marked giver mulighed for et partnerskab med erhvervslivet om cybersikkerhed, således at der langt om længe kan udvikles en kultur for risikostyring og effektiv informationsstrøm.

Der er et aspekt af it-kriminalitet, som Kommissionen ikke har taget højde for: informations- og kommunikationsteknologien giver muligheder for cyberovervågning med risiko for, at den bliver misbrugt til at kontrollere data og personlig kommunikation på bekostning af den personlige frihed. Den kan også bruges til at udspionere stater og deres regeringer. Med dette in mente anser EØSU det for nødvendigt at tage skridt til at samkøre oplysninger og forbedre kapaciteten til påvisning og indgriben på EU-plan.

Kommissionen giver ingen oplysninger om omfanget af det foreslåede partnerskab, de forventede resultater eller partnerskabets struktur (en eller flere partnere). Udvalget fremhæver også, at der i dag foretages store markedsinvesteringer i cybersikkerhed. Af begge disse grunde kan udvalget ikke udtale sig om dette forslag, før der kommer mere information på bordet.

4.3. **Bedst mulig udnyttelse af den digitale økonomis vækstpotentiale**

4.3.1. *Initiativer vedrørende ejerskab til data, frie datastrømme (f.eks. mellem udbydere af cloud-tjenester) og om en »europæisk datasky«*

EØSU er klar over, at der i forbindelse med behandlingen af big data er en konflikt mellem beskyttelsen af personoplysninger og behovet for at samkøre persondatasæt med henblik på økonomiske, sociale og medicinske mega-analyser. EØSU opfordrer Kommissionen til at benytte den planlagte revision til at løse denne konflikt.

4.3.2. *Vedtagelse af en prioriteringsplan for IKT-standarder og udvidelse af den europæiske interoperabilitetsramme for offentlige tjenester*

EØSU støtter dette initiativ. Mens internationale udvalg har opnået en vis grad af standardisering af hardware og systemsoftware, er der klart rig lejlighed til standardisering og interoperabilitet på sektor-, applikations- og APP-niveau, hvor der er et enormt potentiale til at øge det digitale indre markeds nytte og relevans.

4.3.3. *Ny handlingsplan for e-forvaltning, herunder et initiativ vedrørende »kun én gang«-princippet og et initiativ om sammenkobling af selskabsregistre*

Det er medlemsstaterne, der har ansvaret for e-forvaltning. Det er dem, der fører an eller er fodslæbende. Fremskridt hen imod en velfungerende e-forvaltning er en uomgængelig forudsætning for et digitalt indre marked.

4.3.4. *IKT-færdigheder og -ekspertise*

Kommissionen vil ikke fremlægge noget lovgivningsprogram for IKT-færdigheder og -ekspertise, men overlade spørgsmålet til medlemsstaterne. EØSU er skuffet over, at der ikke tages nogen nye initiativer på dette område. Udvalget havde som minimum forventet en meddelelse fra Kommissionen med oplysninger om standarder og bedste praksis. Endvidere er det nødvendigt at fokusere på regne- og læsefærdigheder, da disse er afgørende for at kunne udvikle IKT-færdigheder.

Den meddelelse, som EØSU efterlyser, bør fastlægge rammer, som er tilpasset de forskellige livsstadier, og indeholde generelle forslag vedrørende livslang læring. Disse rammer bør omfatte fire områder: uddannelse, beskæftigelse, pension og invaliditet/handicap:

A UDDANNELSE

A1 Grundskoler — grundlæggende færdigheder

A2 Skoler på sekundærtrinnet — 2 faglige linjer

— Hele spektret af færdigheder, som udruster eleverne til at leve og arbejde problemfrit i informationsamfundet.

— Specifikke IKT-færdigheder møntet på elever med potentiale til at blive IKT-aktører, som kan afhjælpe kvalifikationskløften i industrien. Det er i denne sammenhæng, at der er behov for en større indsats for at opnå en bedre balance mellem kønnene på det informationsteknologiske område.

A1 og A2 — I såvel folkeskolen som på gymnasiettrinnet er det vigtigt at udvikle ansvarlig brug af digitale færdigheder.

A3 Videregående uddannelser — 2 faglige linjer

- Erhvervsrelaterede færdigheder, som bør indgå i læseplanerne (undervisning og eksaminer) for fag såsom ingeniørvidenskab, matematik og bioteknologi.
- Undervisning i avanceret teknologi, som kvalificerer studerende til ansættelse i teknologiindustrier.

B BESKÆFTIGELSE

- B1 Jobrelateret uddannelse i arbejdsgiverregi med løbende fokus på omskoling og efteruddannelse for at holde færdighederne ajour.
- B2 Faglig specialisering for arbejdsløse i offentligt regi og ved hjælp af relevante agenturer.

C PENSION

- C1 De færdigheder, som informationssamfundet kræver, skal være alment tilgængelige for dem, som i deres liv og karriere er blevet hægtet af informationssamfundet.
- C2 Særlige programmer for at hjælpe de ældre, som bliver svagelige, til ikke at blive hægtet af informationssamfundet.

D INVALIDITET/HANDICAP

Støtte i alle faser for at bringe de handicappede ind i informationssamfundet og fastholde dem dér, også selv om handicappet forværres.

Det fremgår klart af Kommissionens meddelelse, at der er kvalifikationskløfter inden for alle aldersgrupper og i alle regioner. Udvalget mener, at kun et struktureret og kontrolleret program i hver medlemsstat kan sikre, at så få borgere som muligt bliver udelukket fra informationssamfundet og det digitale indre marked. EØSU har gentagne gange efterlyst en resolut indsats til udbredelse af IKT-færdigheder. I forbindelse med strategien for det digitale indre marked er tiden nu inde for Kommissionen til at handle.

Bruxelles, den 9. december 2015.

Georges DASSIS
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
